

Poremećaji ishrane rajčice

Štete u proizvodnji rajčice osim patogenih organizama i nepovoljnih uvjeta uzgoja može uzrokovati i neodgovarajuća ishrana rajčice.

Znakovi nedostatka hranjiva na biljkama javljaju se kao žutilo – kloroza najprije na:

1.) starom lišću kod: **N,P,K,Mg,Mo** -

Staro lišće: N,P,K,Mg,Mo		
Kloroza (žućenje) i nekroza (smeđenje): K,Mo	Kloroza: N,P,Mg	
	Zelene žile: Mg	Žute žile: N

2.) mladom lišću kod: **S,Fe,Mn,Cu**

Mlado lišće: S,Fe,Mn,Cu	
Zelene žile: Fe,Mn	Žute žile: S,Cu

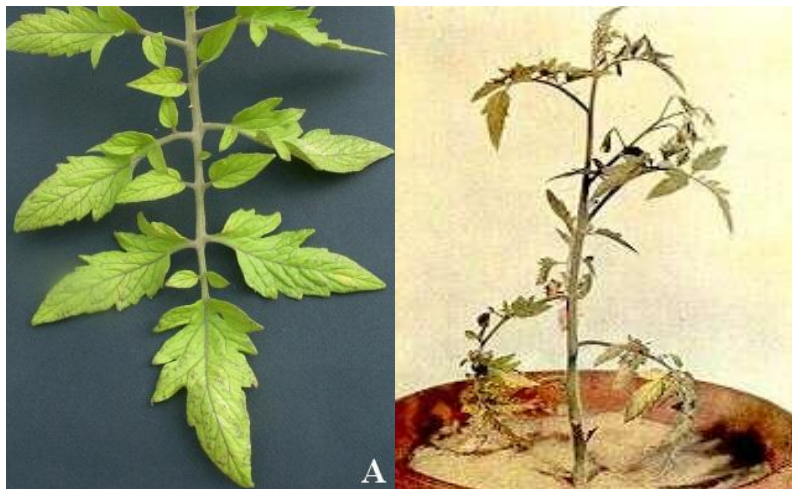
3.) vršnom lisnom i cvjetnom pupu: **Ca,B**

4.) i na starom i na mladom lišću: **Zn**

Znakovi nedostatka hranjiva na rajčici

Dušik (N)

- biljka slabo raste, tanka je i uspravna,
- stabljika i peteljke su tanke i tvrde,
- staro lišće žuti

Fosfor (P)

- biljka je slaba i krhka, slabo ukorijenjena
- liske starijih listova su klonule i kovrčaju se unazad,
- na naličju se stvara tamnoljubičasta prevlaka.

Do nedostatka može doći i ako fosfora ima u tlu, ali je tlo prehladno (temperatura manja od 16°C).

Nedostatak fosfora na listu i izgled biljke uslijed akutnog nedostatka

Kalij (K)

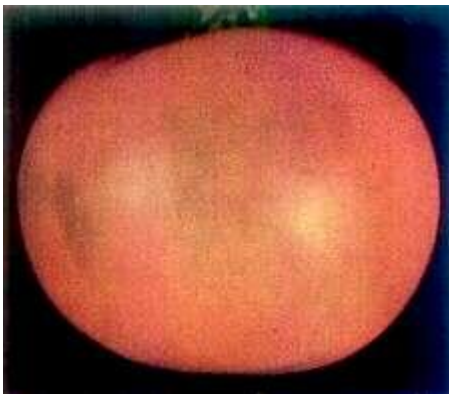
- žućenje rubno i između žila najprije na starom lišću, a nakon toga vršna smeđa palež (nekroza tkiva) i kovrčanje prema van

Nedostatak kalija na listu - početna faza i akutni manjak

- zelene i žute mrlje unutar crvenog ploda, nikad ne dozrijevaju

Može se zamijeniti s mrljama na plodu uzrokovane virusom, ali tada su mrlje jače izražene.

Nedostatak kalija na plodu

Mrlje uzrokovane virusom

Magnezij (Mg)

- žućenje i smeđenje starijeg lišća između žila, obrubi lista i žile ostaju zeleni (za razliku od žućenja kod nedostatka dušika)

- na plodu se javlja zeleni vijenac uz peteljke

Kalcij (Ca)

- vršna rubna palež na plodu
- žućenje na rubovima mladog lišća, naličje kasnije ljubičasto-brončaste boje i propadanje
- debele drvenaste stabljike

Nedostatak kalcija počinje od vršnog lisnog i cvjetnog pupa

Bor (B)

- slično nedostatku kalcija stabljika je tvrda, žućenje i propadanje od vršnog pupa prema dolje

- na plodu se javljaju udubine i plutaste tvorevine koje nikad ne dozrijevaju

Nedostatak bora na biljci

Nedostatak bora na plodu

Željezo (Fe)

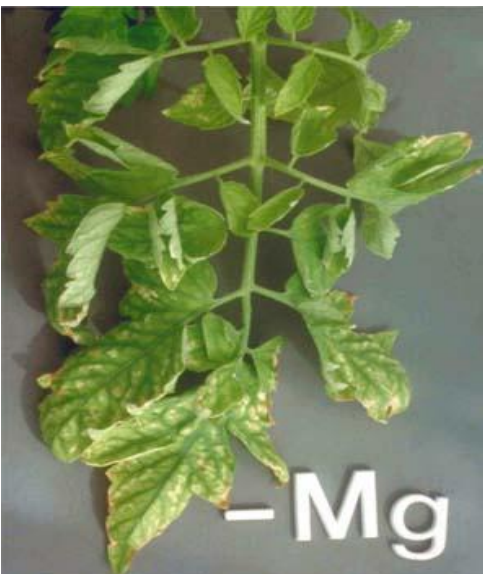
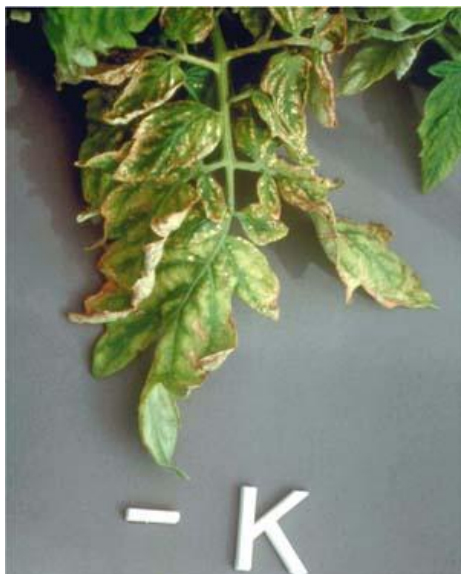
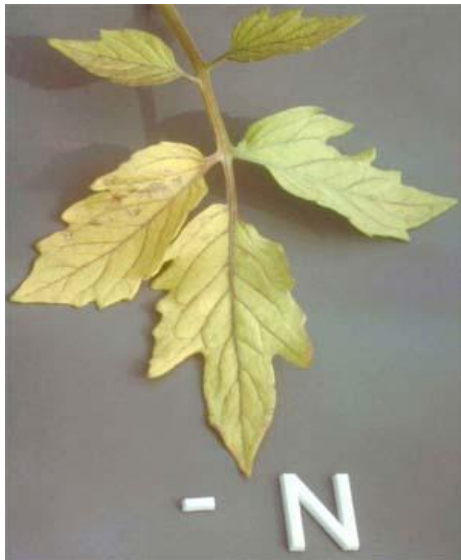
- manjak prouzrokuje klorozu na mlađem lišću i od ruba se javlja žuto šarenilo, na kraju je žuta cijela biljka sa zelenim žilama

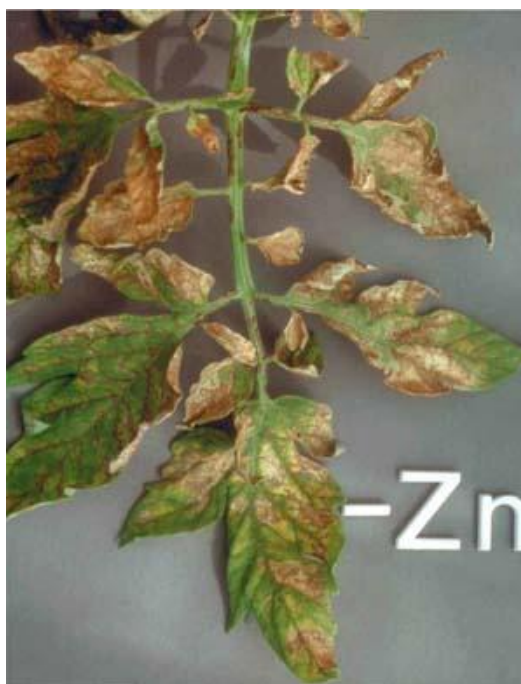
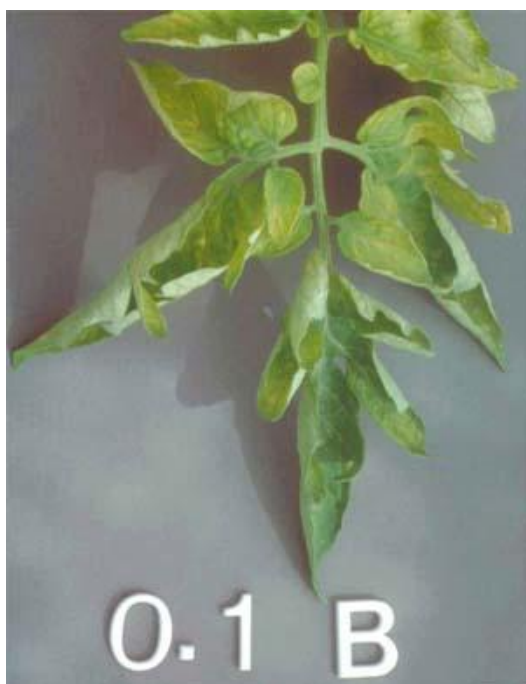
Mangan (Mn)

- između žila su žute šare razmještene preko cijele površine liski i kasnije postaju smeđe
- najprije na mladom lišću

Usporedba simptoma nedostatka pojedinog hranjiva na listu

Preventivna mjera za poremećaje u ishrani rajčice je precizna gnojidba prema opskrbljenosti tla hranjivima (analiza tla) i doziranje hranjiva prema potrebi biljke.

Kad znakovi stresa postanu vidljivi potrebna je prihrana rajčice.

Na tržištu postoji čitava paleta vodotopivih gnojiva za prihranu sistemom kapanja. Ona sadrže makro i mikro hranjiva prema potrebi kulture i prema fazi razvoja kulture. Postoje folijarna i vodotopiva kruta gnojiva samo sa mikroelementima za dodavanje kod manjka nekog elementa. Sva ova gnojiva su lakopristupačna i biljka ih vrlo brzo usvaja.

Isto tako ishrana treba biti izbalansirana jer višak nekog hranjiva u tlu dovodi do nemogućnosti usvajanja drugog hranjiva. O antagonizmu hranjivih elemenata je pisano u savjetu o ishrani i gnojidbi povrća na našim stranicama (www.hzpss.hr).

Područni odjel HZPSS-a Koprivničko-križevačke županije
Sunčica Dombaj, dipl. ing. agr.,
Stručna savjetnica za hortikulturu